



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 25. tammikuuta 2021
(OR. en)

5534/21

Toimielinten välinen asia:
2020/0304(NLE)

SCH-EVAL 11
DATAPROTECT 14
COMIX 42

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	14250/20
Asia:	Neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Slovakiassa tietosuojan alalla vuonna 2019 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena 21. tammikuuta 2021 kirjallisella menettelyllä hyväksytty neuvoston täytäntöönpanopäätös suosituksen antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Slovakiassa tietosuojan alalla vuonna 2019 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Neuvoston 7. lokakuuta 2013 antaman asetuksen (EU) N:o 1053/2013 15 artiklan 3 kohdan mukaisesti tämä suositus toimitetaan Euroopan parlamentille ja kansallisille parlamenteille.

SUOSITUKSEN

antamisesta Schengenin säännösten soveltamisesta Slovakiassa tietosuojan alalla vuonna 2019 tehdyssä arvioinnissa havaittujen puutteiden korjaamiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon arviointi- ja valvontamekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten ja toimeenpanevan komitean 16 päivänä syyskuuta 1998 pysyvän Schengenin arviointi- ja soveltamiskomitean perustamisesta tekemän päätöksen kumoamisesta 7 päivänä lokakuuta 2013 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1053/2013¹ ja erityisesti sen 15 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tämän päätöksen tarkoituksena on suositella Slovakian tasavallalle toimia niiden puutteiden korjaamiseksi, jotka havaittiin tietosuojan alalla vuonna 2019 tehdyssä Schengen-arvioinnissa. Arvioinnista laadittu kertomus, joka sisältää havainnot ja arviot ja jossa luetellaan arvioinnissa havaitut parhaat käytännöt ja puutteet, on hyväksytty komission täytäntöönpanopäätöksellä C(2020)8160.

¹ EUVL L 295, 6.11.2013, s. 27.

- (2) Hyviksi käytännöiksi katsotaan esimerkiksi seuraavat: edellisen, vuonna 2012 tehdyn Schengen-arvioinnin jälkeen tietosuojaviranomainen on vuosisuunnitelman mukaisesti toteuttanut säännöllisesti SIS II -järjestelmän valvontatoimia, ja SIS II -tarkastuksia varten on laadittu suunnitelma seuraaviksi neljäksi vuodeksi; tietosuojaviranomainen on toteuttanut konsulaateissa huomattavan määrän VIS-tarkastuksia; tietosuojaviranomainen ja sisäministeriö ovat pyrkineet tarjoamaan rekisteröidyille tietoa sekä sähköisessä että painetussa muodossa; tietosuojaviranomaisen verkkosivuilla ja esitteissä on tietoa Schengeniin liittyvistä asioista monella eri kielellä; tietosuojaviranomainen tarjoaa malleja, joiden avulla rekisteröidyt voivat tehdä SIS- ja VIS-järjestelmään liittyviä pyyntöjä; SIRENE-toimisto vastaa pyyntöihin slovakin lisäksi englannin kielellä; Slovakian viranomaiset ilmoittavat rekisteröidyille siinä tapauksessa, että näistä ei ole SIS II -järjestelmässä lainkaan tietoja; sisäministeriön tarkastusviraston tarkastusyksikkö on suorittanut erittäin aktiivisesti VIS- ja SIS II -lokivalvontaa; kaksi ulkoasiain- ja eurooppaministeriön turvallisuusosaston työntekijää on toiminut erittäin aktiivisesti tietosuojakysymyksissä; ulkoasiain- ja eurooppaministeriö tarjoaa henkilöstölleen tietosuojakoulutusta erityisesti ennen tilapäistä komennusta konsulatehtäviin ja että turvallisuusosasto (tietosuojaviranomaisen toimistona toimiessaan) järjestää kyseisen koulutuksen; menettelyihin liittyvää ja fyysistä turvallisuutta koskevat järjestelyt SIS II -järjestelmän tietojen suojaamiseksi ovat korkeatasoisia; tietosuojaviranomainen ja tämän sijainen sisäministeriön tarkastusviraston tarkastusyksikön tietosuojayksikössä toimivat erittäin aktiivisesti muun muassa SIS II -järjestelmään liittyvän ohjauksen ja lokivalvonnan aloilla; sisäministeriö tarjoaa tietosuojakoulutusta kaikille N.SIS II -järjestelmän loppukäyttäjille.
- (3) Koska on tärkeää noudattaa tietosuojaa koskevaa Schengenin säännöstöä VIS-järjestelmän osalta, etusijalle olisi asetettava suositusten 7 ja 24 täytäntöönpano.
- (4) Tämä päätös olisi toimitettava Euroopan parlamentille ja jäsenvaltioiden parlamenteille. Slovakian tasavallan on asetuksen (EU) N:o 1053/2013 16 artiklan 1 kohdan mukaan laadittava kolmen kuukauden kuluessa päätöksen hyväksymisestä toimintasuunnitelma, joka sisältää luettelon kaikista suosituksista arviointikertomuksessa mainittujen puutteiden korjaamiseksi, ja toimitettava kyseinen toimintasuunnitelma komissiolle ja neuvostolle,

SUOSITTAA SEURAAVAA:

Slovakian tasavallan olisi

Tietosuojaviranomainen

1. varmistettava, että tietosuojaviranomaisen määrärahoja ja henkilöstöä lisätään edelleen sen toiminnan tuloksellisuuden ja tehokkuuden parantamiseksi;
2. varmistettava, että tietosuojaviranomaista varten tarkoitettu osuus valtion kokonaistalousarviosta merkitään selvästi, jotta voidaan turvata tietosuojaviranomaiselle erillinen vuotuinen julkinen talousarvio;
3. varmistettava, että kansallisneuvostolle tiedotetaan talousarviomenettelyn yhteydessä tietosuojaviranomaisen kannasta, joka koskee sen omia määrärahatarpeita, sekä tietosuojaviranomaisen ja valtiovarainministeriön välisistä talousarviota koskevista keskusteluista;
4. toteutettava toimenpiteitä, jotta valtiovarainministeriö ei voi soveltaa minkäänlaista vastaavuutta tietosuojaviranomaisen talousarvion ja sen perimien sakkojen määrän välillä, koska tämä saattaisi vaikuttaa tietosuojaviranomaisen toiminnan luonteeseen ja priorisointiin ja siten sen riippumattomuuteen: varmistettava, että tietosuojaviranomaisen talousarviota ei voida supistaa kalenterinvuoden aikana siinä tapauksessa, että tietosuojaviranomainen ei ole perinyt kaikkia ennalta arvioituja sakkoja;
5. varmistettava, että kaikki yleisen tietosuoja-asetuksen 57 ja 58 artiklassa säädetyt tietosuojaviranomaisille kuuluvat tehtävät ja valtuudet osoitetaan tietosuojaviranomaiselle;
6. varmistettava, että N.SIS-toimistossa ja SIRENE-toimistossa toteutettavien tavanomaisten valvontatehtävien lisäksi tietosuojaviranomainen valvoo useampia loppukäyttäjinä toimivia viranomaisia, joilla on pääsy SIS II -järjestelmään;
7. varmistettava, että VIS-järjestelmään liittyviin tietosuojaviranomaisen valvontatoimiin sisältyy keskusviisumiviranomaisen tarkastaminen N.VIS-järjestelmässä toteutettavien tietojenkäsittelytoimien osalta. Koska kansallisen viisumijärjestelmän ensimmäisen tarkastuksen määräaika oli lokakuussa 2015, tietosuojaviranomaisen olisi suoritettava tarkastuksen tekemättä oleva osa mahdollisimman nopeasti;
8. varmistettava, että tietosuojaviranomainen suorittaa säännöllisesti myös ulkoisten palveluntarjoajien tarkastuksia;

Rekisteröityjen oikeudet

9. löydettävä tietosuojaviranomaiselle, sisäministeriölle ja ulkoasiain- ja eurooppaministeriölle asianmukainen tapa tiedottaa rekisteröidyille potentiaalisista riskeistä, joita liittyy henkilötodistusten jäljennösten ja arkaluonteisten tietojen toimittamiseen avoimen internetin kautta. Sisäministeriötä ja ulkoasiain- ja eurooppaministeriötä kehoitetaan harkitsemaan turvatus sähköisen tiedonsiirtokanavan tarjoamista rekisteröidyille tällaisten asiakirjojen toimittamista varten;
10. varmistettava, että 60 päivän määräaika, jonka kuluessa SIS II -asetuksen 41 artiklan 6 kohdassa ja SIS II -päätöksen 58 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuihin SIS II -järjestelmän rekisteröityjen pyyntöihin on vastattava, noudatetaan, kunnes SIS-järjestelmää koskevaa uutta säännöstöä¹ sovelletaan kaikilta osin (viimeistään 28 päivänä joulukuuta 2021), sillä uudessa säännöstössä on ristiviittauksia määräaikaan, jonka kuluessa yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitettuihin rekisteröityjen pyyntöihin on vastattava (30 päivää, jota voidaan tarvittaessa pidentää kahdella kuukaudella);
11. harkittava joidenkin painettujen tietojen (esitteiden/opasteiden jne.) tarjoamista rekisteröidyille poliisiasemilla ja niiden saattamista selvästi näkyville ja helposti saataville;
12. harkittava esimerkiksi epävirallisen englanninkielisen version tarjoamista päätöksistä, jotka tietosuojaviranomainen tekee SIS II -järjestelmään rekisteröityjen henkilöiden pyyntöjä koskevista valituksista. Tämä auttaisi rekisteröityjä ymmärtämään paremmin päätökset ja vahvistaisi siten rekisteröityjen oikeuksia;
13. varmistettava, että ulkoasiain- ja eurooppaministeriön verkkosivuilla olevat tiedot VIS-järjestelmään rekisteröityjen oikeuksista ovat helpommin löydettävissä; tarjottava verkkosivuilla lisäksi malleja, joiden avulla VIS-järjestelmään rekisteröidyt voivat käyttää oikeuksiaan;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1862, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä, neuvoston päätöksen 2007/533/YOS muuttamisesta ja kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1986/2006 ja komission päätöksen 2010/261/EU kumoamisesta, EUVL L 312, 7.12.2018, s. 56 (ks. erityisesti 66–71 artikla); Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1861, annettu 28 päivänä marraskuuta 2018, Schengenin tietojärjestelmän (SIS) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä rajatarkastuksissa, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1987/2006 muuttamisesta ja kumoamisesta, EUVL L 312, 7.12.2018, s. 14 (ks. erityisesti 51–57 artikla).

14. varmistettava, että viisumihakemuslomakkeessa on selkeät tiedot eri viranomaisista, jotka käsittelevät henkilötietoja kansallisen viisumijärjestelmän osana. Lomakkeessa olisi erityisesti oltava tiedot siitä, että ulkoasiain- ja eurooppaministeriö toimii rekisterinpitäjänä;
15. tarjottava VIS-järjestelmään rekisteröidyille fyysistä tietoa (esitteitä/opasteita jne.) lentoaseman tiloissa ja muissa rajatarkastuspisteissä ja saatettava tiedot selvästi näkyville ja helposti saataville;
16. varmistettava, että VIS-järjestelmään tallennettuja henkilötietoja koskevissa vastauksissa rekisteröidyille kerrotaan mahdollisuudesta hakea vastaukseen muutosta tietosuojaviranomaiselta ja toimivaltaiselta tuomioistuimelta;
17. toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta voidaan selkeyttää ulkoasiain- ja eurooppaministeriön ja keskusviisumiviranomaisen (sisäministeriö) tehtäviä, jotka liittyvät VIS-järjestelmään rekisteröityjen esittämiin pyyntöihin, ja antaa sisäisiä tai menettelyihin liittyviä ohjeita kummallekin elimelle; asetettava nämä tiedot rekisteröityjen saataville;

Viisumitietojärjestelmä

18. toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla lisätään hallituksen toimintaympäristöön ja varsinkin kansallisiin viisumihakemuksiin pääsyn turvallisuutta ulkoasiain- ja eurooppaministeriössä ja sisäministeriössä (keskusviisumiviranomainen) erityisesti ottamalla kansallisiin viisumitietokantoihin pääsyn osalta käyttöön monivaiheinen todentaminen;
19. toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla parannetaan fyysistä ja organisaatioon liittyvää turvallisuutta ulkoasiain- ja eurooppaministeriön N.VIS-tietokeskuksessa erityisesti seuraavien osalta:
 - vieraskirjan pitäminen tietokeskuksen sisäänkäynnin luona sellaisia tieto- ja viestintäasiantuntijoita, vierailijoita ja tavarantoimittajia varten, joiden pääsyä tietokeskukseen olisi rajoitettava
 - kaasulla (aragoniitti) toimivan palonsammutusjärjestelmän asentaminen
 - vesivuotojen havaitsemisjärjestelmän asentaminen
 - lattian pitäminen pölyttömänä ja siistinä
 - EU:n palvelimia suojaavan aidan lukitseminen;

20. nopeutettava uuden N.VIS-tietokeskuksen perustamista toiseen sijaintipaikkaan ja tietokeskuksen uudelleensijoittamista;
21. harkittava N.VIS-lokitiedostojen paikallisen säilytysajan muuttamista diplomaatti- ja konsuliedustustoissa vahvistamalla säilytysperusteeksi tietty ajanjakso megatavujen määrän sijaan;
22. harkittava automaattisten lokivalvontajärjestelmien käyttöä ulkoasiain- ja eurooppaministeriössä;
23. toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että diplomaattiedustustot tai ulkoasiain- ja eurooppaministeriö suorittavat säännöllisesti ulkoisten palveluntarjoajien tarkastuksia;
24. toteutettava tarvittavat toimenpiteet tietosuojakoulutuksen tarjoamiseksi paikalliselle konsulihenkilöstölle järjestelmällisemmin ja yhdenmukaisella tavalla;
25. varmistettava, että sähköisessä viisumihakemuksessa pyydetään samoja tietoja kuin paperisessa viisumihakemuslomakkeessa (EU:n viisumisäännöstön¹ liitteen I mukaisesti);

Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmä (SIS II)

26. toteutettava tarvittavat toimenpiteet N.SIS II -järjestelmään pääsyä koskevan turvallisuustason parantamiseksi erityisesti käyttämällä monivaiheista todentamista ja pelkästään https-yhteyksiä;
27. varmistettava, että sisäministeriö ilmoittaa tietosuojaviranomaiselle kaikista tietosuojaloukkauksista, jotka todennäköisesti vaarantavat luonnollisten henkilöiden oikeuksia ja vapauksia. Lisäksi sisäministeriön olisi perustettava rekisteri, johon henkilötietojen tietoturvaloukkaukset kirjataan;

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 810/2009, annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009, yhteisön viisumisäännöstön laatimisesta (viisumisäännöstö), EUVL L 243, 15.9.2009, s. 1.

Yleinen tietoisuus

28. harkittava tietosuojaviranomaisen esitteiden asettamista rekisteröityjen saataville myös helpommin tavoitettavissa paikoissa, kuten poliisiasemilla, rajavartiolaitos-alueilla ja konsulaattien tiloissa;
29. harkittava tietosuojaviranomaisen esitysten, seminaarien ja avointen ovien tapahtumien avaamista myös suurelle yleisölle ja erityisesti rekisteröidyille, sillä SIS II- ja VIS-järjestelmiin liittyvät tiedot koskevat heitä.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja
